

RutteDrie is alleen demissionair als het zo uitkomt

Posted on 17 november 2021 by Syp Wynia

Mark Rutte en zijn collega's in kabinet en coalitie lijken het wel prima te vinden zo: zich machteloos demissionair voordoen als het zo uitkomt en alle remmen los als dat beter schikt. Ze hebben in ieder geval geen enkele haast met hun volgende kabinet. Het demissionair zijn bevalt Rutte en zijn collega's kennelijk wel. **Pim van Galen** en **Syp Wynia** nemen die wonderlijke toestand door in hun **nieuwe videogesprek voor Wynia's Week TV**. Kijken!

Alleen als het zo uitkomt kan het kabinet niets. Toen er bij de klimaattop in Glasgow een deal was over het stoppen met overheidssteun voor fossiele investeringen overzee kon Nederland volgens premier Rutte en staatssecretaris Yesilgöz niet meedoen. Dat zou de bevoegdheden van het demissionaire kabinet volgens deze VVD-bewindslieden verre te boven gaan: stoppen met fossiele exportsubsidies voor baggeraars en voor Shell.

Maar ziedaar: slechts luttele dagen later bleek dat voor Sigrid Kaag toch te lastig te verkopen aan haar D66-achterban en zo werd aan de tafel van de kabinetsformatie

– het nieuwe 'Torentjesoverleg' – even besloten dat het demissionaire kabinet toch zou stoppen met het subsidiëren van olie- en gaswinning in het buitenland. Want wat demissionair is, dat hangt er maar net van af.

Geen woningen, wel strooien met miljarden

Het demissionaire kabinet kan geen toestemming geven voor de bouw van broodnodige nieuwe wijken, omdat er geen deel deal is over stikstof. Zo ook de vieze walm van Tata Steel in IJmuiden, daar kan volgens D66-staatssecretaris Steven van Weyenberg niets aan worden gedaan, want ja – demissionair. Maar minister Stef Blok (VVD) ziet er geen been in om nieuwe gasboringen te doen in de Waddenzee of zelfs door te gaan met gas winnen in Groningen, want dat is dan weer staand beleid. Maar als er eindelijk paal en perk gesteld kan worden aan de wildgroei van (groene) stroomvretende datacenters, dan kan Blok dat weer niet, want dan blijkt hij weer demissionair.

Het kabinet ziet er ook geen been in om met miljarden te strooien. 8,5 miljard extra voor het onderwijs, dat niet weet wat er mee te doen. 6,8 miljard extra voor het klimaat – ook voor beleid dat aantoonbaar niet werkt. 5,7 miljard voor het debacle van de toeslagen, 8,7 miljard voor de Groningse aardbevingsschade – het zal wel nuttig en nodig zijn, maar het is geld dat jaren vooruit gepland wordt: veel verder dan een demissionair kabinet normaliter zou doen.

Miljarden voor duur gas

Poetin hield ons kort met de gastoevoer waardoor de gasprijzen omhoog schoten. Binnen enkele dagen trok het zo machteloze, demissionaire kabinet 3,7 miljard euro tevoorschijn, onder meer voor tochtstrippen. Geld speelt geen rol voor het demissionaire kabinet.

Er zijn ook van die ogenschijnlijk onopvallende besluiten met verregaande gevolgen. In het begin van de zomer trok VVD-staatssecretaris Yesilgöz (zo demissionair als wat) de miljardenportemonnee voor staatsbedrijf Gasunie, dat de opdracht kreeg aardgaspijpen om te bouwen voor waterstof.

Maar zo'n besluit heeft alleen maar zin als Shell en andere geïnteresseerden vervolgens nog eens vele miljarden (en later nog meer) cadeau krijgen voor hun windmolens en waterstoffabrieken in Groningen, Rijnmond en op zee. Shell mag dan

wel volledig Engels worden, maar over de demissionaire Nederlandse subsidies heeft het bedrijf toch werkelijk niets te klagen.

‘Selectief demissionair’

Tijdens de behandeling van het Belastingplan in de Tweede Kamer stelde het PVV-Kamerlid Edgar Mulder snedig dat het kabinet RutteDrie ‘selectief demissionair’ is. Aan de ene kant worden her en der miljarden uitgegeven, maar het verlagen of intrekken van de verhuurdersheffing voor woningbouwverenigingen – wat veel oppositiepartijen graag zouden zien – dat kan dan weer niet omdat het kabinet demissionair zou zijn.

Voor de premier en zijn bewindslieden is het demissionair zijn zo geen handicap, maar een tactisch voordeel. Als ze ergens geen zin in hebben of het onderling oneens zijn, dan kunnen ze zich verschuilen achter hun demissionaire status. Maar als het om Corona gaat, kan het kabinet weer alles – zelfbedacht door Rutte toen hij op 15 januari zijn kabinet liet aftreden. Een paar dagen later zei hij in de Tweede Kamer al triomfantelijk en (onder het mom van een ‘grapje’) tegen GroenLinkser Jesse Klaver – die gedreigd had een motie van wantrouwen tegen het kabinet te steunen – dat zijn kabinet nu machtiger was dan tevoren, om de eenvoudige reden dat het nu niet meer naar huis gestuurd kon worden.

Rutte heeft het demissionair regeren inmiddels tot kunst verheven. Het blijkt zoveel voordelen te hebben voor het zittende kabinet en de zittende coalitie, dat gevreesd moet worden dat demissionair regeren de favoriete status gaat worden.

Demissionair jaar

Zo is 2021 tussen de bedrijven door een demissionair jaar aan het worden en misschien nog wel een stukje 2022 er bij. De huidige, tevens de volgende coalitiepartijen houden liever vast wat ze hebben dan dat ze in het riskante RutteVier stappen.

Sommige coalitiepartijen, het CDA van Wopke Hoekstra voorop, vrezen niet alleen nieuwe verkiezingen, maar kunnen ook nog hopen op wat gunstige publiciteit als er voor de gemeenteraadsverkiezingen van maart dan toch nog met veel fanfare een nieuw kabinet uit de hoge hoed wordt getoverd.

Tot die tijd worden we geregeerd door een onmachtig, afgebrokkeld en provisorisch hersteld kabinet, met een premier die al bijna een jaar geen persconferenties als minister-president geeft en zich altijd kan verschuilen achter zijn demissionaire status. Als het zo uitkomt, tenminste.

*Wynia's Week is **scherp en welingelicht** als het gaat om de Nederlandse politiek. Deze **broodnodige berichtgeving** wordt mogelijk gemaakt door de auteurs èn de donateurs. **Steunt u ook Wynia's Week? Doneren kan HIER. Hartelijk dank!***

De nieuwe video van Pim van Galen en Syp Wynia kunt u bekijken met een druk op de foto. Neem ook een (gratis) abonnement op Wynia's Week TV WWTV!

